

La consistència dels atacants

Si ens fixem, enc que sia lleugerament, en la campanya barroera que fan els més acreditats òrgans de l'anticatalanisme castellà, el primer que ens cridarà l'atenció és la poca consistència, l'escàs gruix intel·lectual que tenen gairebé tots els que dediquen llurs activitats a combatre l'Estatut. Com que consideren el públic que els llegeix prou apte per a empassar-se totes aquelles produccions en les quals es tracti el problema solament des d'un punt de vista purament simplista, no han hagut de fer altra cosa que cercar en els arxius on guardaven els documents d'altres campanyes per l'estil totes les frases fetes, tots els tòpics que anteriorment havien emprat amb l'èxit que un ambient sempre propici els havia proporcionat. Sembla mentida que, ni ells ni molts dels que llegeixen aquesta mena de periòdics especialitzats en la difusió de l'odi a Catalunya, s'hagin adonat que el món ha fet molta via i que aquelles manifestacions i aquelles excitacions al patriotisme ja han caducat i haurien d'haver desaparegut d'un poble que vol viure d'acord amb les concepcions modernes.

Es lamentable, però, que encara avui una gran majoria d'espanyols consideri com oracles aquesta gent enderiada en mantenir una situació de violència entre Catalunya i Espanya. No es recorden del descrèdit en que han caigut llurs bravates quixotesques, absolutament absurdes avui davant l'organització política de moltes nacions que haurien de servir-los d'exemple. No volen tancar els ulls i les orelles a la realitat creguts que així perdurà eternament l'esperit de conquesta que els aguanta i que els fa creure intangible llur predomini damunt de totes les altres terres d'Espanya a través del temps i de les circumstàncies. Periòdics que no han tingut altre programa concret durant la monarquia empen ara, sota el signe de la República, un lèxic igual que anys anteriors. I encara ens escriueix més veure la consistència intel·lectual dels que redacten articles i notes d'aquesta campanya falsa i trencadissa. Han hagut de cercar els més desacreditats baladrers, aquells que solament saben escriure paraules i frases sense solta ni volta, que estan mancats, àdhuc d'una certa solvència literària per a redactar escrits mitjanament acceptables, que en altres medis més cultivats serien refusats sense contemplació de cap classe. L'insult groller, la mentida, el xisio poca-solta i àdhuc l'amenaça són els materials emprats per aquests escriptors llogats pels diaris que sostenen la campanya. I encara és més lamentable que s'infectin d'aquesta malura homes de cervell privilegiat.

Prou saben ells que compten amb l'impunitat i àdhuc amb la nostra paciència. Llurs ridícules amenaces tan sols poden provocar les nostres rialles. No ens causa cap impressió tot això de negar-se a comprar els nostres productes perquè ja sabem que cada vegada que hem tractat de solucionar el nostre problema han cridat el mateix. Es com si nosaltres els amenacéssim amb treure de Catalunya tots els milers i milers de no catalans que hi viuen satisfets i contents de guanyar-s'hi la vida i trobar amistosos i afectes desinteressats, o bé que deixarem de comprar-los el blat o el sucre. No resultaria ridícula aquesta bravata? Doncs igualment haurien de pensar que ho són llurs amenaces. Voler imposar-nos, per la força, una esclavitut que estem cansats de suportar, contrària als exactes postulats de la República, solament pot ésser el desig d'uns quants obcecats que volen viure a les fosques, com els rats-penals.

Marçal Trilla i Rostoll

Crònica literària

Una biografia en brut?

Ens trobem avui, després dels incentius donats a la nostra producció novel·listica, amb un veritable desconcert. No hi ha encara, una veritable tradició moderna de la nostra novel·la. Tan sols personalitats individuals destacades. Així com en la poesia es marquen visiblement directrius més o menys informes a través de les breus generacions literàries que es succeixen a Catalunya, començant per les perceptibles peïjades maragallianes de tot el nostre lirisme del noucent, en canvi, en la nostra prosa, ens trobem que no hi ha altre camí d'orientació i de perspectiva dintre del nostre conjunt, que les referències i les interseccions amb els moments, els aspectes, les personalitats culminants, de la literatura estrangera.

El Premi Creixells ha servit tan sols des del punt de mira anecdòtic de llurs concursants, per donar pretext a aquestes constatacions. De Puig i Ferrer a Carles Soldevila, de Prudenci Bertrana

a Carles Capdevila, de Millàs Raurell a Miquel Llor, de l'Esclesans a M.ª Teresa Vernet, de Joaquim Ruyra a Xavier Benguerel, quina varietat de suggestions per cercar-hi fonts indirectes de naixença! I és curiós, després, en trobar acollides per diferents editorials aquestes obres que dins llur ineditat han estat objecte de comentari, refer damunt la realitat de les concepcions i de les realitzacions, la impressió personal del lector, i contrastar-la amb el prejudici imaginat sobre cadascuna.

Al marge, doncs, d'aquests fets, hem pogut parlar de la influència de la novel·listica anglesa o francesa, o de l'escola russa. I hem pogut veure com escriptors, crítics i àdhuc novel·listes de solvència es contrapuntaven en remarcar o desdenyar una mateixa obra, sense acord possible. I tot resideix, naturalment, en el temperament o en la concepció de cada u. Hi ha autors per als quals el document viu, l'aspecte intens,

enc que resulti depressu de la vida, serà l'essencial, més o menys matisat per l'art. Hi ha, per contra, autors per als quals aquesta malfitació és l'objecte gairebé exclusiu de llur realització artística.

Així, trobem convivint dintre una mateixa estructura artística homes que personalment, fins i tot ideològicament, professen actituds divergents. Exemple: Puig i Ferrer, el d'«Els tres al·lucinats» i «El cercle màgic», i l'Angel Grau d'«El repòs imaginari» i d'una admirable novel·la inèdita, presentada—si mal no recordem—al Premi Creixells l'any passat. Dues sensibilitats aquestes estudioses de realitats dramàtiques, distenses, amargues de la vida, i que, no gensmenys, militen respectivament en l'extrema esquerra i en la dreta social de Catalunya. I així trobem, coincidint en una mateixa admiració devés S. Juan Arbó de «L'inútil combat». A. Esclesans i J. Farran i Mayoral.

«L'inútil combat» podria ésser una biografia en brut. L'art no n'ha polit els caïres. Només hi ha l'intensitat vital i la força punyent, desolada o colorida, de l'evocació. D'ací les repeticions, els incisos, la irregularitat en la lògica i en la cronologia de les constatacions. D'ací també l'aire monològic de la narració, borboll insistent d'una ferida espumada després de temps, i en la qual per tant, la sang ha adquirit sovint grisor i consistència de presa. Document humà, en tota la seva veritat i cruesa, aquesta primera obra del jove autor Arbó, aportació valuosa de les terres de la Catalunya Nova, revela l'acumulació primària en aquest escriptor d'una gran quantitat de material psicològic. Cal que en el futur, l'Arbó hi crei, al seu damunt, el bastiment d'una més harmònica estructuració artística.

Octavi Saltor

(Prohibida la reproducció)

NOTES POLITIQUES

La cordialitat

Una amenaça de l'ABC

El conegut rotatiu madrileny ABC publica el següent editorial:

«Toda España rechaza en bloque el Estatuto catalán. El volumen de la protesta es indiscutible, es un hecho sobradamente documentado. Toda España, por todos sus órganos, Ayuntamientos, Diputaciones, entidades económicas y políticas, asociaciones de todo género, en actos públicos, en comunicaciones al Gobierno, a los diputados, a los periódicos, en todas las formas de manifestación, ha expresado su voluntad: nada del Estatuto, nada que exceda a una descentralización puramente administrativa, la que pueda solicitar y obtener de igual modo cualquiera otra región. Hay que tener presente que, aunque terminantes y vigorosas, las manifestaciones del plebiscito nacional, por ser colectivas y así obligadas a una expresión serena, no dan el tono de indignación y de arrebat que vibra en las protestas individuales, en lo que se oye por

Perfil parlamentari

L'esfinx ha parlat

Una gran expectativa havia convertit l'ambient polític madrileny, i, per reflexe, el de tota Espanya, en una atmòsfera densíssima gairebé irrespirable. Un allau d'impacients s'havia abocat pels encontorns del Congrés per tal de veure si s'hi podien introduir. La cua formada pels que esperaven satisfer llur curiositat era llarguíssima i els primers llocs es van vendre a preus elevats. Tot això demostrava l'interès que despertava la sessió d'avui des del moment que s'anunciava l'intervenció del cabdill radical. Discurs de Lerroux i, per si això no fos prou, la discussió de l'Estatut de Catalunya, per força havia de pujar la pressió al màxim. Així, doncs, quan el President accidental pronuncià les paraules de ritual la Cambra, com diuen el repòrters, presenta l'aspecte de les grans solemnitats.

S'aproven, en primer terme, alguns dictàmens, entre ells un referent al matrimoni civil i un altre sobre l'inscripció dels fills haguts fora del matrimoni. Seguidament, i ocupant ja la presidència el senyor Besteiro, prossegueix la discussió de l'Estatut, en defensa del qual s'aixeca a parlar el senyor Hurtado.

El diputat català pronuncià un bell parlament. Fou interromput amb una evident intenció malèvola pel senyor Alba i altres significats representants del monarquisme anticatalà i àdhuc per alguns republicans. El senyor Hurtado, però, no fou tot el concis que ens feia esperar la seva història de vell nacionalista. No obstant, feu caure molts prejudicis i remarcà la teoria de que la República ha vingut per a solucionar de debò tots els problemes que la monarquia havia esbiaixat.

A la fi, el senyor Lerroux va aixecar se per a parlar. L'enigma anava a esvaïr-se. L'esfinx trencava el mutisme que votun'riament s'havia imposat. Atacaria el Govern? Esmicolaria l'Estatut? Els enemics de l'un i de l'altre així ho esperaven. Creien que Lerroux seria el darrer baluard des del qual podrien guanyar la batalla. I Lerroux, sense dir cap cosa trascendental, desorientat en alguns moments com si no s'hagués documentat prou, ha tingut un gest de bon republicà. Ha menyspreat les veus de les sirenes temptadores i ha sacrificat la popularitat que li podia proporcionar l'atac a fons contra les demandes dels catalans. Així, el seu discurs ha satisfet el Govern i les minories governamentals i ha decebut els representants de la fòbia anticatalana. S'esperava, noresmenys, una crida desesperada per a formar les hosts guerreres que havien de derrotar el Govern i no ha passat res d'això. Els que el consideraven aliat no li perdonaran mai. A partir d'avui molts dels que s'havien inscrit sota la seva bandera, com ha dit certa personalitat, li giraran l'esquena. I si analitzem amb detenció aquest discurs, potser trobarem que no ha dit res de nou i que és buit de contingut. Adhuc hi ha hagut moments que demostrava no haver llegit bé l'Estatut i que si intervenia era per aprofitar un moment oportú.

Passada aquesta sessió, el resultat de la qual no modifica gens la situació de l'Estatut, cal que parli el senyor Azaña. És l'intervenció que ha de senyalar definitivament la sort de les nostres aspiracions.

Alpha

todas partes a cada español de cualquier categoría.

Però este voto del país, rara vez pronunciado con tanta claridad y firmeza, no cuenta para nada: ya está restueltamente deshaciado. Lo que no se discute del Estatuto, lo que el nacionalismo catalán tiene asegurado por la actitud y las declaraciones del Parlamento, es el Estatuto, lo fundamental y lo virtual del Estatuto. Es Cataluña separada, con su Gobierno propio y su parlamento soberano, sin más vínculos que los indispensables para sostener la separación a expensas de la nación mutilada. Las preocupaciones de los partidos que por su cuenta y su solo criterio, por cálculos de su interés político, van a decir en esta cuestión trascendentalísima, giran exclusivamente alrededor de lo adjetivo, del regateo en las cesiones que han de acompañar la esencia del Estatuto, robustecer o moderar la hegemomía catalana y, en suma, acelerar o retardar la ejecución comple-

ta del programa nacionalista. Dirán los unos que con tal o cual recorte del Estatuto han salvado la unidad española; dirán los otros que sacrifican ahora sus reivindicaciones en aras del patriotismo ibérico y en acción de méritos para un trato más generoso. Pero la componenda se hace contra el voto explictito de España y no logrará su convencimiento ni modificará su actitud. El Gobierno y los partidos de la República darán y sostendrán el Estatuto; pero el Estatuto, con toda la lealtad que le guarde y toda la proyección que le dispense el Estado o lo que vaya a quedar del Estado, producirá inevitablemente la asfixia económica de Cataluña, porque el pueblo español, herido en su amor a la unidad que repudian i rompen los nacionalistas, desviado de su historia, disminuido en su rango, obstinado en su porvenir, no puede avenirse a una convivencia humillada i gravosa.»

A més, d'entre les floretes que alguna

La T. S. F.

Radio Associació EAJ-15 (1)

Programa per a demà

11'45: Obertura. Retransmissió des del Palau de Belles Arts del concert de la Banda Municipal baix la direcció de L. de Grignon.-11'45: Conferència religiosa pel Rnd. Dr. Eduard Roman, Pvre.-12'00: Hora exacta. Continuació del concert del Palau de Belles Arts.-13'00: Concert pel Quintet de Radio Associació alternant amb discos escollits.-14'00: Hora exacta. Música.- Fi de l'emissió.-16'00: Obertura. Senyals horàries pel carilló. Música selecta en discos.-16'30: Retransmissió des del camp de les Corts, del primer partit dels quarts de final de la Copa d'Espanya entre els equips Barcelona i Donostia. - 17'30: Fi de l'emissió.-20'00: Obertura. Senyals horàries.-20'05: Conferència agrícola sobre l'interessant tema «Higine del bestiar», per l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.-20'15: Música en discos.-20'30

Concert per l'orquestra de Radio-Associació.-21'15: Música en discos.-21'45: Continuació del concert.-22'00: Hora exacta. Música.-23'30: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

Programa per a dilluns

12'00: Obertura. Senyals horàries. Primera informació de valors. Canvis de tanca del Borsí del matí. Diari femení, de les 12'05 a les 12'30: Concert de sobretaula pel Quintet de Radio Associació alternant amb discos escollits. Informació d'espectacles barcelonins.-14'00: Hora exacta. Segona informació de valors i canvis de tanca de la sessió del matí. Beneficència de Radio Associació. Llista de donatius per a les diferents institucions benèfiques.-14'25: Música.-14'30: Fi de l'emissió.-17'00: Emissió tardà. Obertura. Senyals horàries. Primera informació de valors i moneda. Canvis de tanca de la sessió de la tarda a la Borsa Oficial de Barcelona. Curs radiat de Gramàtica Castellana. Sessió de música en discos.-18'00: Hora exacta. Con-

tinuació de la música en discos.-18'45: Un quart d'hora diari dedicat als infants. Lliçons de coses, etcètera.-19'00: Fi de l'emissió.-20'00: Emissió de nit. Obertura. Senyals horàries.- Segona informació de valors i moneda. Canvis de tanca de la Borsa oficial de Barcelona i darrers canvis de la de Madrid.-20'05: Crònica esportiva a càrrec del periodista En Rossend Calvet.-20'15: Concert per l'Orquestra de Radio - Associació.-20'45: Música en discos.-21'00: Reportatge microfònic a càrrec del periodista J Navarro i Costabella. Canvis de darrera hora de cafè, etc.-21'15: Continuació del concert.-22'00: Hora exacta. Música variada en discos.-22'30: Orquestra de Radio Associació.-22'40: Secció d'escacs, a càrrec de la Federació Catalana d'escacs.-23'00: Programa per a demà. Fi de l'emissió.

Radiobeneficència a favor dels tuberculosos pobres

Radio-Associació ha assistit en el propi domicili dels malalts, 461 tuber-

culosos pobres. Ha repartit donatius per 12 vegades a diferents hospitals. En el darrer període fins el 20 d'abril socorregué 43 malalts.

El total repartit és de 12.110 pessetes. Els detalls sobre recaptació, repartiment i estat de comptes s'ha publicat a la revista «Catalunya Radio». Rebuts i comprovants a disposició de tothom.

Són moltíssims els tuberculosos pobres que acudeixen a Radio-Associació implorant ésser socorreguts. Les peticions pendents són molt nombroses.

Es demana a les persones caritatives que ajudin aquesta obra lliurant els donatius a Radio-Associació, Ronda Universitat, 25 entressol.

Moviment de Població

Naixements

Dia 5 d'abril.- Maria Assumpció Blanchart Trida.

Dia 6.- Eduard Mares Barranco.- Ignasi Miracle Grau.- M. del Rosari Sanfeliu Castellà.- Filomena Rodríguez Casellas.

Dia 9.- Aurora Garcia Calero.- Maria de l'Assumpció Brandia Jovés.

Dia 10.- Mercè Roig Codoñer.- Vponents Bilbeny Pruna.

Dia 11.- Joan Minguell Dalmau.- August Ribas Vilardebó.

Dia 12.- Joan Puig Nonell.

Dia 14.- Agustí Herrera Auladell.- Concepció Castells Bosch.

Dia 15.- Josep Bosch Recordà.

Dia 16.- Libert Arnó Codoñer.- Raul Costa Pedragosa.- Lluís Peradejordi Marfí.

Dia 17.- Dília Filbà Organ.- Maria Antònia Bachs Brandó.

Dia 20.- Josepa Oliveras Sans.

Dia 21.- Josep Roig Corral.- Josep Maria Rafari Estatuell.

Dia 23.- Jaume Marfí Pera.- Francesc Peidró Fors.

Dia 24.- Margarida Solà Bardera.- Jaume Pruna Paradell.- Montserrat Colomer Giralí.

Dia 25.- Jordi Rabat Canés.

Dia 26.- Maria dels Angels Vila Noé.

Dia 27.- Anna Sudarte Sopena.

Dia 28.- Maria Murlan Vilà.- Ofèlia Sañé Alcoi.- Beatriu Tarragó Navarro.- Feliu Rafael Fener.- Francesc Fàbregas T'olora

Dia 29.- Joan Rocher Caminada.- Josep Martínez Cervantes.

Dia 30.- Joan Marfà Muniesa.

Retrats 1.ª Comunió   **Esplendíid regal**   **Art i Distinció**

Fotografia CARRERAS

St. Antoni, 32   Mataró

La Auto-Skala

busca automáticamente todas las estaciones.

Un niño entiende en un momento todas las estaciones de Europa. El mundo entero en su propia casa, después la presión de sus dedos.

TELEFUNKEN 340 W. L. El más moderno receptor con altavoz

Tiempo sintonizado de 5 válvulas con sintonización automática. 200.000 mts. regulador con 5 tonos, antena de red, contactos de platino, interruptor termico automático para mayor seguridad. Altimetro dinamométrico de gran precisión y seguridad en caja de ebanistería flameada acabada.

Puro sonido alemán de 40. x 140 mm.

Este receptor representa un gigantesco ahorro del cuerpo humano de TELEFUNKEN, que con sus vastos recursos técnicos e industriales ha creado el mejor receptor para 1933.

PIDA UNA DEMOSTRACIÓN GRATUITA A NUESTROS AGENTES AUTORIZADOS

RADIO TELEFUNKEN

Agent oficial: JOSEP CASTANY - Riera, 47 - Mataró

«Estomacal Pérez»

Sense rival per a guarir les malalties del ventrell, fetge i budells, ilagues i restrenyiment.

Desconfiar de les imitacions, doncs, aquest preparat no és el primer ni l'únic, però sí el millor de la seva classe.

PREU: 5'20 PESSETES

En Farmàcies i Centres d'Específics i en els Laboratoris Cornet - Alella-(Barcelona)-Telèfon 4.

A Mataró: Farmàcia del Dr. Spà-Plaça Garcia Hernández, 3

ACADEMIA DE TALL I CONFECIÓ

VILARDEBÓ

PROFESSORA TITULAR DE L'ACADEMIA «MARTÍ»

Té el gust d'ofedir el seu nou domicili

RAMBLA DE MENDIZABAL, 16, 2.on, 2.ª-MATARÓ

CLASSES DE DIA I DE NIT

BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES

De la Societat IRIS (Melcior de Palau, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 7 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 5 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEU (Melcior de Palau, 3): Horari: Dies feiners, de 8 a 10 de la nit; dissabtes de 4 a 7 de la tarda i de 9 a 11 de la nit i diumenges i dies festius, de 11 a 1 del matí i de 5 a 8 del vespre.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Carrer d'En Palau, 18): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de onze a una del matí i de dos quarts de 6 a dos quarts de nou del vespre. Resta tancada els diumenges i festius.

CON "MEDUSA" JABON DE PETROLIO, perfumado y los tendrá fuertes y hermosos. Evita la caída, Destruye la caspa. Tubo 2'50 y 4 ptes.

De venda en farmàcies, perfumeries i drogueries, o a l'exclusiu distribuïdor per aquesta plaça i comarca:

JOSEP CASTANY

MERCERIA

Rambla Mendizàbal, 47 MATARÓ

Urbanitzacions FONT

700.000 pams quadrats per vendre. Garantia, aigua i llum. A «LA GATASSA» DEL TURO DE SARDANYOLA. Imillorable perspectiva.

Raó: Alomà, carrer del Parc, 12.

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Bally-Ballière-Riera) EDICIÓ 1931 Datos oficiales del Gobierno Provisional de la República, en Madrid y Capitales principales

4 TOMOS 4

MÁS DE 8.000 PÁGINAS MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS 84 MAPAS EN COLORES de las Provincias y Posesiones de España

TODO EL COMERCIO, INDUSTRIA, PROFESIONES, ETC. SE ENCUENTRAN EN ESTA OBRA SECCIÓN EXTRANJERA

Prezzo de un ejemplar completo I CIEN PESETAS (franco de portes en toda España)

EL ANUNCIO EN EL ANUARIO LE COSTARÁ POCO Y LE PRODUCIRÁ MUCHO

Anuarios Bally-Ballière y Riera Reunidos, S. A. Enrique Granados, 88 y 89 - BARCELONA

Centre Jurídico - Administratiu

Director: T. Sánchez

TRAMITACIÓ DE TOTA CLASSE D'ASSUMPTES EN OFICINES PÚBLIQUES PAGAMENT DE QUOTES MILITARS I EXPEDIENTS QUINTES PETICIÓ DESTINS CIVILS PER LLICENCIATS EXÈRCIT

DES PATX

Feiners de 4 a 6 - Festius de 11 a 1

Sta. Teresa, 51 MATARÓ Telèfon 277

Débiles Elíxir Callol

da Vida y Juventud

TAXIS TERÉS

Bodes - Bateigs - Excursions Servei de luxe - Preus reduïts Per a encàrres: Telèfon 232

Fixeu-vos en el número del Telèfon 232